

Konzervatív kánon 2.

2015 január 01. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

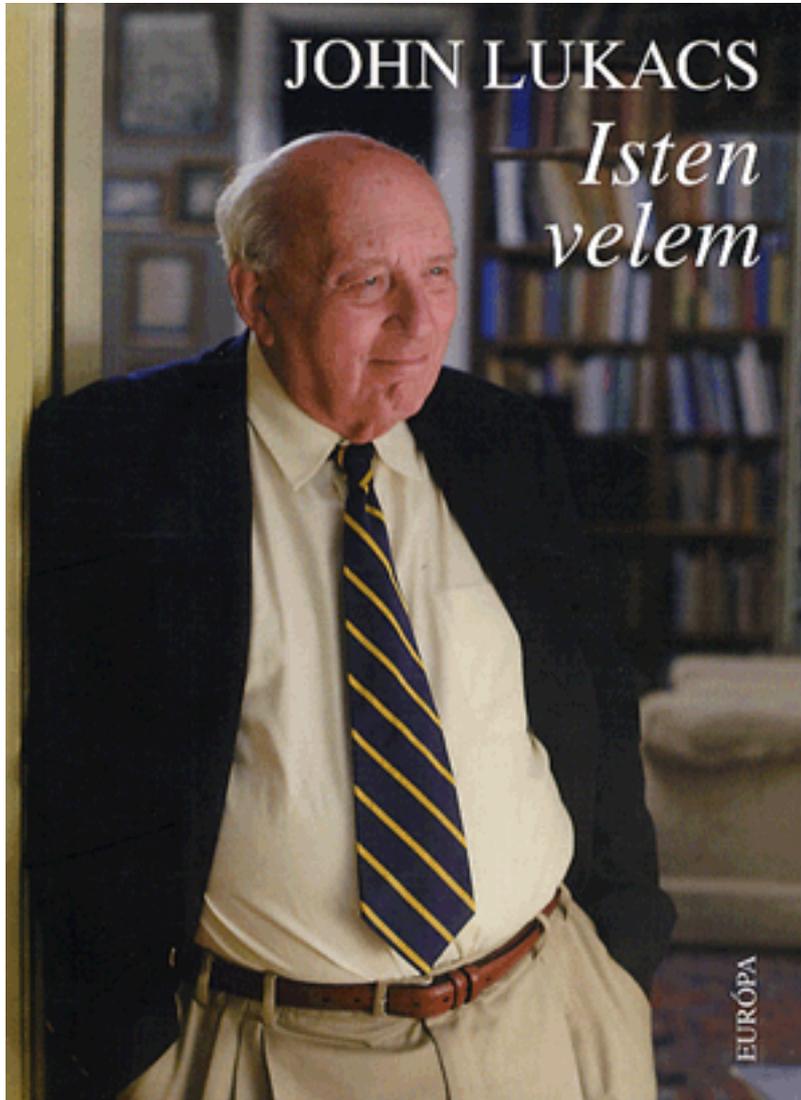
Mérték

„Gyakran merítettem erőt Péguy egyik mondatából: „A huszadik század igazi forradalmárai a keresztény családapák lesznek”.

Ezt alkalomadtán diákjaimnak is idéztem. De nem voltam igaz forradalmár. Nem tettem meg minden t?lem

telhet?t. Els? feleségem katolikus hitre tért. Menyem katolikus hitre tért. De feleségül vettem egy elvált asszonyt, akit szeretek, s aki nem volt hajlandó el?z? házasságát semmisnek nyilvánítani az egyházzal, bár ez kánonilag és jogilag lehetséges volt. Gyermekeim rendszertelenül járnak misére; olykor én is elmulasztom. A karácsony kedvesebb nekem, mint a húsvét. Reménytelenül polgári vagyok. Vagy inkább: reményteljesen – mert bízom benne, hogy Isten megbocsát: hazardírozok.”

(John Lukacs: *Egy eredend? b?nös vallomásai*, 1990)

A polgárság dicsérete

Karácsonykor – legalább karácsonykor - ill? igazat beszélni és igazat írni. Amikor azokra a szerz?kre gondolok, akik számomra mint konzervatív gondolkodók fontosak, egész természetesen lyukadok ki John Lukacsra. Nem azért, mert hibátlan gondolkodónak tartom. Épp ellenkez?leg: a hibái, s?t b?nei miatt. Melyeket maga vesz el?ször számba, vall be töredelmesen, jó történészként ragaszkodva a történeti h?ség elvéhez, például az *Egy eredend? b?nös vallomásai* cím? önéletrajzi könyvében. (Pontosítás, Lukacstól: „Önéletrajzszer?, de nem önéletrajz. Bár els? személyben íródott, f?leg gondolataim és figyelmem története – idéztem err?l a megszorításról Pilinszky Jánost a könyv bevezet?jének els? oldalán, mégpedig el?ször amerikai olvasóimnak.”)

Épp ez a kíméletlen, de nem ízléstelen ?szintesége az, ami el?ször is figyelemreméltó Lukacs gondolkodásában. Komolyan veszi olvasóit, s komolyan magát. Mindig kész az elszámolásra. Be meri vallani a b?neit. Katolikusként is ez az egyik legfontosabb és legnehezebb feladatunk. Fontosabb, mint bármilyen, kurzuselvárás szerinti társadalmi szerepjáték, kegyesség, ájtatos színészkedés. De a konzervativizmusunk is csak dekoráció, az igazsághoz való már-már mániákus (de nem vak, és nem pusztán a kanti kötelesség-etika alapján álló, hanem azt

inkább becsületbeli ügynek tekint?) ragaszkodás nélkül.

Hogy mit szeretek még benne? Például azt, hogy olyan meghalt és még él? emberekre (általában írókra, gondolkodókra, de olykor politikusokra és papi személyekre is, vagy csak egyszer? kortársakra) utal, akiknek a nevét soha nem hallottam. Számomra egy elmúlt világ utolsó hírmondója, egy olyan világé, amelyhez elmondhatatlanul sok szállal kötődöm, s mely mára végleg a múltba hanyatlott. Édesapám egyáltalán nem b?ntelen, de számomra megmagyarázhatatlan okokból mégis olyannyira szerethet? világából való ember, itt maradt kortárs. Hisz mindössze három évvel fiatalabb, mint édesapám, aki majd két évtizede halott. Egy olyan kultúra utolsó bajnoka, amely társasági volt, gyöngéd és b?nös, kifinomultan figyelmes és merész, nem származására, hanem becsületére kényes, és melynek képviselőjében az ember mindvégig ragaszkodott ?sei hitéhez, ha annak nem is mindenben tudott megfelelni.

Ki ismeri ma már Charles Péguy nevét? A francia költ?, esszéista, szocialista és katolikus „forradalmár” nevét, aki az els? világháborúban halt h?si halált. És vajon mit veszítettünk azzal, hogy nekünk már nem mond semmit a neve? Mit veszít a világ egy kultúra hanyatlásával?

Aztán azért is fontos számomra Lukacs, mert kell? öniróniával rendelkezik, és soha nem támadt fel benne a vágy (ifjúkori romantikus szocialista korszakából kin?ve), hogy gyökeresen megváltoztassa a világot. Szkepszise megakadályozta abban, hogy nagyokat hibázzon. Inkább az ember figyelmes tanulmányozójává vált. S e tanulmányokat magán kezdte: az önismerete az egyik legfontosabb erőnye.

Nem sorolom, mi mindenért becsülöm, tisztelem még Lukacsot, hogy miért tartom nagy dolognak a mégoly rövid ideig tartó, irántam megnyilvánuló, megtisztel? figyelmét. Azzal zárom a rá emlékező sorokat, hogy kijelentem: sok mindennél fontosabb számomra az, ahogyan Don Quijote módjára bátran védelmezi az egykor Magyarországon is virágzó polgári életmódot és viselkedéskultúrát. Úgy gondolom, hogy e védelem egyáltalán nem olyan anakronisztikus program, mint amilyennek ? beállítja, amikor nem is konzervatívnak, hanem reakciónak nevezi magát. Ki merem jelteni: ennek a figyelemre méltó történésznek a leginkább jöv?be mutató megállapítása az, hogy a magyarok számára (is) épp a mára háttérbe szorult polgárosodás programja kínálja a legigéretesebb reményt a kibontakozásra.

Horkay Hörcher Ferenc - <http://mosmaiorum.blog.hu>

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következ? címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló

